

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat
xavfsizligi instituti

Ro'yxatga olindi:

№ 100-6810200
2024 yil " 09 " 30

MEVACHILIK VA SABZAVOTCHILIK

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	800000 – Qishloq, o'rmon baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000 – Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810200 – Agrokimyo va tuproqshunoslik

Fan/modul kodi MEVSA1306	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Umumiy (soat)
	Mevachilik va sabzavotchilik	80	100
			180

Fanning maqsadi (FM)	
FM1	I. FANNING MAZMUNI
	Fanni o'qishidan maqsad – meva va sabzavot ekinlarini ahamiyati, kimyoviy tarkibi, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqboli hamda tashqi muhit omillariga bo'lgan talabi to'g'risidagi va mevachilik va sabzavotchilikka yangi kirib kelgan intensiv navlarini ko'paytirishga o'rgatish.
	Fanning vazifalari: talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini bog' sharoitida meva-sabzavotlar yetishtirishning ilg'or texnologiyalari to'g'risida, meva-sabzavotlarni ishlatilishi, tashqi muhit omillariga ko'ra guruhlariga ajratish, ko'paytirish usullarini o'rganish, fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini kurs ishi va bitiruv ishlarini bajarish bilan real sharoitda qo'llash bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdir.

Fan mazmuni	
M1	II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
	II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)
	3-semestr uchun ajratilgan ma'ruza
	Kirish. Mevachilikni xalq xo'jaligidagi ahamiyati, hozirgi ahvoli va rivojlanish istiqbollari
	Kirish. Mevachilik fan va tarmoq sifatida. O'zbekiston Respublikasida meva va rezavor meva o'simliklarini yetishtirishni xalq xo'jaligidagi ahamiyati. Meva bog'larini davlatlararo va qit'alararo joylashganligi. Mevachilikning dunyo bo'yicha ahvoli. Mevachilikning O'zbekistondagi qisqacha ahvoli va rivojlanish istiqbollari.
M2	Meva va rezavor meva o'simliklarining kelib chiqishi, botanik tarkibi va biologik xususiyatlari

	Meva va rezavor meva o'simliklarining kelib chiqishi. Meva va rezavor meva o'simliklarining morfo-biologik guruxlari. Urug'li, danakli, rezavor, yong'oqmevalar va subtropik mevalarning turlari va botanik nomlari. Meva va rezavor meva o'simliklarining yer uski qismi, xosilga kirishi va yashashiga ko'ra guruxlash.
M3	Meva va rezavor meva o'simliklarining tashqi muhit omillariga talabi Meva o'simliklarining tashqi muhit omillariga munosabati. Talabchanligi, chidamliligi, sovuqqa bardoshligi, tolerantligi. Muhit sharoitini harorati, yorug'ligi, havo va tuproq namligini, biologik omillariga munosabati
M4	Meva bog'i barpo qilish va meva ko'chatlari o'tkazish Meva bog'i barpo qilish uchun joy tanlash va bog' maydonini tashkil qilish. Meva turlari va navlarini tanlash xamda tur va naviga qarab daraxtlarni joylashtirish usulini joriy qilish. Bog' meva daraxtlarini joylashtirish usullari va qator oralaridan foydalanish. Bog' uchastkasini rejalash. Bog'larni sug'orish, o'g'itlash va mulchalashning ahamiyati.
M5	Bog' qator oralariga ishlov berish tizimi Bog'larda yerga ishlov berish sistemasi. Bog' qator oralaridan foydalanish usullari. Qoplama ekinlar (sideratlar) xaqida ma'lumot. Begona o'tlarga qarshi kurashishda gerbesidlardan foydalanish. Bog'larni sug'orish va o'g'itlash usullari va me'yori.
M6	Mevali daraxtlarga shakl berish va kesish Meva daraxtlariga shakl berish va bulashning axamiyatli jihatlari, hosildorlikni oshirish omillarini o'rganish. Meva daraxtlariga shakl berish usullari. Meva o'simliklarini butash davrlari va texnikasi. Palmetta daraxtlariga shakl berish.
M7	Rezavor mevalarning agrotexnik xususiyatlari Rezavor meva o'simliklarining xalq xo'jaligidagi ahamiyati. Qulupnay, qulupnayzorni parvarish qilish. Malina, malinazorlar barpo qilish va Smarodina (Qorag'atni) xalq xo'jaligidagi ahamiyati va istiqbollari. Rezavor mevali bog'larni tog'li zonalarida barpo qilish, bog'larni loyihalash va loyiha topshirig'ini tuzish. Bog' kvartallarining hajmi, shakli va joylashtirish relyefi, tashkiliy – iqtisodiy omillari, sug'orish tarmoqlarini joylashtirish, sug'orish texnikasi va himoyalash usullari. Terrasalarda rezavor mevali ekinlarni joylashtirish.
M8	Tog'li yerlarda mevachilik Tog'li yerlarda mevachilik. Tog'li va tog' oldi mintaqalarida iqlim, tuproq va relyef sharoitlari. Tog' yerlarda meva bog'i barpo qilish uchun tog' yerlarni qiyaligi hisobga olinadi va qiyalik 10-12°S oshsa albatta bog' barpo qilish zinapoyalar orqali amalga oshiriladi. Tog'li mintaqalarda meva ekinlarini ko'paytirish va bog'larni barpo qilish. Tog'li mintaqalarda meva ekinlarini qishki va erta bahorgi sovuqlardan asrash. Tog' va tog' oldi mintaqalarida meva ekinlari hosilini parvarish qilish.
M9	Tok ko'chatini yetishtirish va tokzor barpo qilish Tok kuchatlari ko'paytirish texnologiyasi va tokzorlar barpo qilish, tok tuplariga shakl berish va kesish. Tokzor tuprog'ini saqlash, ishlov berish,

	o'g'itlash, sug'orish va hosilini terish. Tok yashil qismlari bilan olib boriladigan ishlar.
M10	Sabzavotchilik fanining ahamiyati va istiqbollari Sabzavotchilik fanining maqsadi va vazifalari. Sabzavotlarning inson salomatligini muxofazalashdagi ahamiyati. Respublikamizda sabzavotchilikni rivojlantirish borasida olib borilayotgan ishlar, qabul qilinayotgan qarorlar va qonunlar. Sabzavotlarning yangi turlarini, istiqbolli nav va duragaylarini ko'paytirish va yetishtirilayotgan mahsulotlar sifatini oshirish, eksportbop mahsulotlar yetishtirish.
M11	Sabzavot ekinlarining botanik tasnifi, morfologik va biologik xususiyatlari Sabzavotlarni botanik belgilariga ko'ra guruhlanishi, hayotining davomiyligi, kelib chiqish makonlari, tarqalishi, oziq-ovqatga ishlatilishi bo'yicha guruhlanishi. Sabzavotlarning iste'mol qilinadigan qismlarining kimyoviy tarkibi, oziqalik ahamiyati. Sabzavot o'simliklarining botanik oilalari ta'rifi. Sabzavot o'simliklarining tashqi muhit omillariga munosabati bo'yicha guruhlanishi, o'sish va rivojlanish bosqichlarini o'tishi davrida tashqi muhit ta'siri. Tuproq, havo harorati va namligining o'simliklar o'sishi va rivojlanishiga ta'siri.
M12	Himoyalangan joylarda sabzavot ko'chatlarini yetishtirish usullari Ko'chat yetishtirishning ahamiyati, uning afzalligi va kamchiliklari. Ildamlilik va uni yetishtirish sharoitlariga bog'liqligi. Ko'chat yetishtirishda foydalaniladigan tuproq aralashmasi va uni tayyorlash. Urug'larni ekishga tayyorlash usullari. Ko'chat yetishtirish usullari va usullari, ularning afzallik va kamchiliklari. Ko'chatlarni parvarishlash, mikroqim sharoitlarini boshqarish. Ko'chatlarning sifat ko'rsatkichlari. O'zbekistonda ochiq yerga ko'chat bilan ekladigan sabzavotlar, ularni ekish muddatlari, yetishtirish usullari va davomiyligi. Ko'chatlarni pikirovkali va pikirovkasiz usulda yetishtirish. Pikirovka, uni o'tkazish texnologiyasi. Ko'chatlarni chiniqtirish, ularni saralab olish va sifatiga qo'yiladigan talablar.
M13	Himoyalangan joylarda sabzavot ekinlarini yetishtirish texnologiyasi Himoyalangan joylarda sabzavotlarni yetishtirishda asosiy hayotiy omillarni ta'minlash, tuproq aralashmasini tayyorlash, o'g'itlarni qo'llash va sabzavotlarni tuproqsiz sharoitda yetishtirishni zamonaviy usullari, Himoyalangan joy maydonlaridan unumli foydalanish, ko'kat hamda turli sabzavot mahsulotlarini yetishtirish texnologiyalari. Himoyalangan joylarda sabzavot yetishtirishda harorat, namlik va yorug'likka talabi va ularni guruhlash. Haroratni asosiy me'yorlari: maqbul harorat, agronomik va biologik maksimum va minimum harorat chegaralari, haroratni ta'minlash va sozlash usullari. Himoyalangan joylarda pomidor va bodring yetishtirish texnologiyasi.
M14	Sabzavot ekinlarini ekish muddatlari, usullari va almashlab ekish Sabzavotlarni almashlab ekishning ahamiyati, xususiyati, almashlab ekish sxemasi va ekinlarni almashlab ekishdagi o'rni. Ertangi, o'rangi, kechki, yoz-kuz va kech kuz-erta qish (to'qsonbosti) muddatlarda ekladigan sabzavotlar turlari hamda turli ekish usullari. Urug'larni hamda vegetativ usulda ko'paydigan sabzavotlar ekish ashyolarini ekishga tayyorlash. Sabzavotlarni

	turli muddatlarda ekish uchun yerni ekishga tayyorlashdan maqsad va talablar. O'zbekiston iqlim sharoitida sabzavotlarni ekish muddatlari va usullari, ularni turli muddatlarda ekish sabablari. Sabzavotlar uchun ekish sxemalari va xususiyatlari oziqlanish maydoni, ko'chat qalinligi va qulay ekish sxemalari.
M15	Tomatdosh sabzavotlar biologiyasi va yetishtirish texnologiyasi Tomatdoshlarni ahamiyati, tarqalishi, tashqi muhit omillariga munosabati va ko'paytirish usullari. Tomatdoshlar navlari tasnifi va xususiyatlari. Ertagi va kechki pomidorga yerni tayyorlash. Navi va ekish muddatlariga ko'ra oziqlanish maydonini to'g'ri tanlash. Ekish muddatlari, sxemasi, o'suv davrida parvarish qilish, kasallik va zararkurandalarga qarshi kurash, jadal texnologiya xususiyatlari, hosilni qo'llash va mexanizmlar yordamida terish. Tomatdoshlarni almashlab ekishdagi o'rni, o'tmishdosh ekinlarga munosabati. Tomatdoshlarni ko'chat sifatida urug'idan yetishtirish, urug'ni ekishga tayyorlash, ekish muddati sxemasi va chuqurligi. Takroriy pomidor yetishtirish texnologiyasi.
	III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: Amaliy (A) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.
	3-semestr uchun ajratilgan amaliy mashg'ulotlar
A1	Meva va rezavor meva o'simliklarini biologik – xo'jalik guruxlarga ajratish
A2	Meva va rezavor meva o'simliklarining morfologik tuzilishi
A3	Meva o'simliklarini o'suvchi va hosil beruvchi navdalarining xarakteristikasi
A4	Bog' asboblari va ulardan foydalanish usullari
A5	Meva o'simliklarini payvand qilish usullari
A6	Meva ko'chatlari tashkil etishda xisob kitoblar
A7	Mevani bog' barpo etish loyixasini tuzish bo'yicha xisob kitoblar
A8	Meva o'simliklarini parvarish qilishda sug'orish me'yorlarini xisoblash
A9	Meva o'simliklarini parvarish qilishda organik va mineral o'g'itlardan foydalanish bo'yicha xisob kitoblar
A10	Meva xosilini yig'ib terib olish rejasini tuzish
A11	Rayonlashtirilgan meva va rezavor meva o'simliklarining navlarini tavsifi
A12	Tokzorlar barpo qilish loyixasini tuzishda xisob kitoblar
A13	Eng muxim sabzavot ekinlarining tur tarkibi bilan tanishish.
A14	Sabzavot ekinlarini urug'lari bilan tanishish.

A15	Sabzavot ekinlarini dalada ekish sxemalari va geklardagi o'simliklar sonini aniqlash
A16	O'zbekiston iqlim sharoitida sabzavotlarni ekish muddatlari va usullari.
A17	Himoyalangan joylarda ko'chat yetishtirishga oid xisoblashlar.
A18	Kartoshka ekinini navlari morfologik tuzilishini o'rganish.
A19	Tomatdosh sabzavotlar navlari tuzilishi bilan tanishish.
A20	Piyozi navlari bilan tanishish
A21	Keng tarqalgan karam navlari bilan tanishish.
A22	Keng tarqalgan bodring navlari bilan tanishish.
A23	Ildizmevali sabzavotlarning navlari bilan tanishish
A24	Kam tarqalgan sabzavot turlari bilan tanishish
A25	Karam yetishtirish texnologiyasi

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

“Mevachilik va sabzavotchilik” fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarining kalendar tematik rejasini

Mustaqil ta'lim mavzulari	
3-semestr uchun ajratilgan mustaqil ta'lim mavzulari	
1.	Qarigan bog'larni yoshartirish texnologiyasi.
2.	Bog'larda oldidan hosilni aniqlash usullari.
3.	Bog'larda sanitar kesish usullari va uni o'tkazish texnologiyasi.
4.	Danikli mevalarni yetishtirish va ularga shakl berish texnologiyasi.
5.	Meva ko'chatlariga shakl berish, ularni parvarish qilish.
6.	O'zbekistonda kam ekinlarning mevali ekinlarni ta'rifi.
7.	Olmali intensiv navlarini parvarish qilish texnologiyasi.
8.	Palmetta bog'larini yetishtirish texnologiyasi.
9.	O'zbekistonda yetishtiriladigan o'rmon navlariga tasnif berish.
10.	Anjir ko'chatini yetishtirish texnologiyasi.
11.	Kam tarqalgan sabzavot turlari, ularni yetishtirish texnologiyasi.
12.	Ko'katli sabzavotlarning oziqaboplik ahamiyati, navlari va yetishtirish texnologiyasi.
13.	Kartoshkaning ahamiyati, biologiyasi va navlari.
14.	Kam tarqalgan karam turlari, ularning ahamiyati va yetishtirish texnologiyasi.

15.	Ximoyalangan inshootlarni tuzilishi.
16.	O'zbekistonda rayonlashtirilgan tamaddud o'ylarini, yetishtirish texnologiyasi.
17.	O'zbekistonda rayonlashtirilgan gulkayridosh o'ylarini, yetishtirish texnologiyasi.
18.	O'zbekistonda rayonlashtirilgan sholg'om navlari, yetishtirish texnologiyasi.
19.	O'zbekistonda rayonlashtirilgan bargli salat navlari, yetishtirish texnologiyasi.
20.	Sabzavot soyasining oziqaboplik ahamiyati, navlari, yetishtirish texnologiyasi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan mavzularni normativ-huquqiy hujjatlar va o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish, ilmiy maqola, tezislar tayyorlash, amaliyotdagi mavjud muammolarni yechimini topish, fanning dolzarb muammolarini qamrab oluvchi loyihalar tayyorlash, o'rganilayotgan mavzu bo'yicha asosiy ilmiy adabiyotlarga annotatsiya yozish kabi ko'rinishdagi ishlarni bajarish tavsiya etiladi.

3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - meva va sabzavot o'simliklarini turlari, botanik va morfologik tuzilishi, ta'rifi, meva ekinlarini biologik xususiyatlari va o'simliklarning hayotiy omillarga talablari, o'simliklarga xos hayotiy omillarni muvofiqlashtirish yo'llari va tadbirlari; meva va sabzavot ekinlarini ko'paytirish usullari va ularni qo'llash tartib texnologiyasi haqida bilimlariga ega bo'ladi. - o'stiriladigan meva va sabzavot ekinlari turlari va urug'larini aniqlash, meva ekinlarining agrobiologik xususiyatlariga oid tushunchalar, hamda hosildorligi aniqlash, meva va sabzavot ko'chatlarini ko'paytirishning biologik asoslarini, meva ekinlari turi va naviga muvofiq mahsulot yetishtirish texnologiyalarini tashkil qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • <i>munozara</i>, • <i>o'z-o'zini nazorat</i>. • “Aqliy hujum”; • “Muammo”; • Krossvord • Annogrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

6. ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. D.S.Normurodov, I.T.Normuratov, S.T.Sanayev, E.I.Hamdamova “Uzumchilik” Darslik SamDU nashri, 2021.

2. D.S.Normurodov, B.X.Xalimov, K.S.H.Bozorov, I.T.Normuratov, M.Z.Xolmuradov. "Lalmikor Mevachilik" O'quv qo'llanma. SamDU nashri, 2021.
3. Ostonaqulov T.E., S.Ya.Islamov, X.X.Xonqulov, S.T.Sanaev, D.K.Xolmirzaev. "Mevachilik va sabzavotchilik (Mevachilik)" Darslik, 2019
4. T.E.Ostonaqulov, B.X.Xalimov, S.X.Narziyev "Yong'oq navlari va yetishtirish texnologiyasi", O'quv qo'llanma, 2016.
5. T.E.Ostonaqulov, B.X.Xalimov, S.X.Narziyev "Meva ko'chatlarni yetishtirish intensiv bog' va tokzorlar agrotexnikasi bo'yicha tavsiyalar" O'quv qo'llanma, 2012.
6. D.Y.Yormatova, M.Y.Ibrohimov, D.S.Yormatova. "Meva-Sabzavotchilik" Darslik 2008

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 56 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017.-47 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Tankidiy taxlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 103 b.
4. Yunusov R., Yuldoshov L.T., Ganiyeva F.A., Meva ekinlari biologiyasi o'quv qo'llanma 2023
5. D.S.Normurodov., Sh.Abrorov., Sh.N.Rajamatov., B.X.Xalimov., S.T.Sanaev., I.Normuratov., B.S.Mamatov. Intensiv mevachilik. Darslik. - Samarqand, 2021; 290 b.
6. D.S.Normurodov., I.Normuratov., S.T.Sanaev I.Namozov, A.Raximov, L.B.Xalimov., Lalmikor mevachilik. Darslik - Samarqand, 2022.- b.

AXBOROT MANBALARI:

- www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal
- www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun Hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
- www.soilfertilite
- www.worldfertilizer
- www.google.ruc
- samdu.uz
- www.z-lib.org
- www.cyberlink.ru
- www.elibrary.ru
- toshda.uz

7.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil "24" avgustdagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: M.A.Xayitov- Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedra mudiri, dotsent. Fan o'qituvchisi -Aliboyev Sherzod Abduraxmanovich, assistent.
9.	Taqrizchilar:

D.S.Normurodov - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedra professori, q.x.f. doktori.
(93)356,02,72
S.T.Sanaev - Samarqand Agroinovatsiyalar va tadqiqotlar instituti meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedra mudiri, professori, q.x.f. doktori.
(93)297,00,22

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais -Sh.T.Xoliqulov

Kafedra mudiri:

M.A.Xayitov

Institut o'quv uslubiy kengash raisi:

Sh.A.Mamasov

Institut direktori:

T.F.Rajabov

Sh. Rashidov nomidagi

SamDU O'quv ishlari bo'yicha
1-prorektor:

A. S. Soleyev

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60810200 –Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun Mevachilik va sabzavotchilik fanidan tayyorlangan fan dasturi va sillabusiga

TAQRIZ

Fan dasturi va sillabusida talabalar Mevachilik va sabzavotchilik fani bo'yicha bilim va malakalarini egallashi, ko'nikmalarini shakllantirishiga qaratilgan mavzular qamrab olingan. Fan dasturi va sillabusida Mevachilik va sabzavotchilik o'qitishdan maqsad meva va sabzavot ekinlarini ahamiyati, kimyoviy tarkibi, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqbolari hamda tashqi muhit omillariga bo'lgan talabi to'g'risida hamda shu bilan birga yangi kirib kelgan intensiv meva va sabzavot navlarini ko'paytirishga qaratish. Egallangan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakllantirish. Oshloq xo'jaligida yuqori va sifatli maxsulot olish uchun Mevachilik va sabzavotchilik bo'yicha yuqori malakali kadrlarni tayyorlash. Talabalarni, tannarxi arzon, eksportbop meva va sabzavotlarni yetishtirish uchun agrotexnik tadbirlarni takomillashtirish, yangi navlarni o'rganish va qo'llash texnologiyalarni joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

60810200 – Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabalari uchun Mevachilik va sabzavotchilik fani 3-semestrlarda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza va amaliy mashg'ulotlari mavzulari fan dasturi asosida tuzilgan, mavzular ketma-ketligi bir-birini to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim mavzulariga alohida e'tibor berilgan bo'lib ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mavzularida keltirilgan mavzular mustaqil ta'lim mavzulariga kiritilmaganligi talabalar mustaqil ta'limlarda o'zlari mustaqil ravishda ishlashga qaratilgan.

Bundan tashqari fan dasturi va sillabusida keltirib o'tilgan adabiyotlarning ro'yxati o'zlarining tarkibi jihatdan sillabusda keltirilgan mavzularni ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda mustaqil ta'lim mavzularini o'zlashtirishda amaliy yordam beradi.

Umuman olganda fan dasturi va sillabusida 60810200 –Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi uchun Mevachilik va sabzavotchilik fanidan tuzilgan bo'lib, oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan barcha talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanishlari uchun tavsiya etaman.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, meva-ovqatshunoslik va sabzavotchilik kafedrasi professori, q/x.f.doktori

D.S. Normurodov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60810200 –Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun Mevachilik va sabzavotchilik fanidan tayyorlangan fan dasturi va sillabusiga

TAQRIZ

Fan dasturi va sillabusida talabalar Mevachilik va sabzavotchilik fani bo'yicha bilim va malakalarini egallashi, ko'nikmalarini shakllantirishiga qaratilgan mavzular qamrab olingan. Fan dasturi va sillabusida Mevachilik va sabzavotchilik o'qitishdan maqsad meva va sabzavot ekinlarini ahamiyati, kimyoviy tarkibi, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqbolari hamda tashqi muhit omillariga bo'lgan talabi to'g'risidagi bilimlarni oshirishdan iborat. Egallangan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakllantirish. Oshloq xo'jaligida yuqori va sifatli maxsulot olish uchun Mevachilik va sabzavotchilik bo'yicha yuqori malakali kadrlarni tayyorlash. Talabalarni, tannarxi arzon, eksportbop meva va sabzavotlarni yetishtirish uchun agrotexnik tadbirlarni takomillashtirish, yangi navlarni o'rganish va qo'llash texnologiyalarni joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

60810200 –Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabalari uchun Mevachilik va sabzavotchilik fani 3-semestrlarda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza va amaliy mashg'ulotlari mavzulari fan dasturi asosida tuzilgan, mavzular ketma-ketligi bir-birini to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim mavzulariga alohida e'tibor berilgan bo'lib ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mavzularida keltirilgan mavzular mustaqil ta'lim mavzulariga kiritilmaganligi talabalar mustaqil ta'limlarda o'zlari mustaqil ravishda ishlashga qaratilgan.

Bundan tashqari fan dasturi va sillabusida keltirib o'tilgan adabiyotlarning ro'yxati o'zlarining tarkibi jihatdan sillabusda keltirilgan mavzularni ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda mustaqil ta'lim mavzularini o'zlashtirishda amaliy yordam beradi.

Umuman olganda fan dasturi va sillabusida 60810200 –Agrokimyo va tuproqshunoslik ta'lim yo'nalishi uchun Mevachilik va sabzavotchilik fanidan tuzilgan bo'lib, oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan barcha talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanishlari uchun tavsiya etaman.

S.T. Sanaev